

Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (pierwsza izba)

z dnia 16 lipca 2015 r. *

Odesłanie prejudycjalne — Współpraca sądowa w sprawach cywilnych — Rozporządzenie (WE) nr 44/2001 — Uznawanie i wykonywanie orzeczeń — Podstawy odmowy — Naruszenie porządku publicznego państwa, w którym wystąpiono o uznanie — Wydane przez sąd innego państwa członkowskiego orzeczenie niezgodne z prawem Unii w dziedzinie znaków towarowych — Dyrektywa 2004/48/WE — Egzekwowanie praw własności intelektualnej — Koszty sądowe

W sprawie C-681/13

mającej za przedmiot wnioszek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Hoge Raad der Nederlanden (Niderlandy) postanowieniem z dnia 20 grudnia 2013 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 23 grudnia 2013 r., w postępowaniu:

Diageo Brands BV

przeciwko

Simiramida-04 EOOD,

TRYBUNAŁ (pierwsza izba),

w składzie: A. Tizzano, prezes izby, S. Rodin, E. Levits, M. Berger (sprawozdawca) i F. Biltgen, sędziowie,

rzecznik generalny: M. Szpunar,

sekretarz: M. Ferreira, główny administrator,

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 9 grudnia 2014 r.,

rozważywszy uwagi przedstawione:

- w imieniu Diageo Brands BV przez F. Vermeulena, C. Gieleną oraz A. Verschuur, advocaten,
- w imieniu Simiramida-04 EOOD przez S. Todorową Żeljazkową, adwokat, oraz przez M. Gerritsena i A. Gieskego, advocaten,
- w imieniu rządu niemieckiego przez T. Henzega oraz J. Kemper, działających w charakterze pełnomocników,
- w imieniu rządu łotewskiego przez I. Kalniņa oraz I. Nesterovą, działających w charakterze pełnomocników,

* Język postępowania: niderlandzki.

— w imieniu Komisji Europejskiej przez A.M. Rouchaud-Joët oraz G. Wilsa, działających w charakterze pełnomocników,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 3 marca 2015 r.,

wyduje następujący

Wyrok

- 1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 34 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001 z dnia 22 grudnia 2000 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych (Dz.U. 2001, L 12, s. 1 – wyd. spec. w jęz. polskim, rozdz. 19, t. 4, s. 42) i art. 14 dyrektywy 2004/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie egzekwowania praw własności intelektualnej (Dz.U. L 157, s. 45 – wyd. spec. w jęz. polskim, rozdz. 17, t. 2, s. 32).
- 2 Wniosek ten został złożony w ramach sporu pomiędzy Diageo Brands BV (zwaną dalej „Diageo Brands” lub „spółką Diageo Brands”) a Simiramida-04 EOOD (zwaną dalej „Simiramidą”) w przedmiocie żądania przez drugą z tych spółek odszkodowania z tytułu szkody spowodowanej zajęciem na wniosek Diageo Brands przeznaczonych dla niej towarów.

Ramy prawne

Rozporządzenie nr 44/2001

- 3 Zgodnie w brzmieniu motywu 16 rozporządzenia nr 44/2001 „[w]zajemne zaufanie w wymiar sprawiedliwości w ramach [Unii] usprawiedliwia uznawanie orzeczeń wydanych w państwie członkowskim z mocy prawa, bez jakiegokolwiek szczególnego postępowania, z wyjątkiem przypadku sporu co do uznania”.
- 4 Rozdział III rozporządzenia nr 44/2001, zatytułowany „Uznawanie i wykonywanie”, jest podzielony na trzy sekcje. Sekcja 1, zatytułowana „Uznawanie”, zawiera w szczególności art. 33, 34 i 36 tego rozporządzenia.
- 5 Artykuł 33 ust. 1 rozporządzenia nr 44/2001 ma następujące brzmienie:
„Orzeczenia wydane w jednym państwie członkowskim są uznawane w innych państwach członkowskich bez potrzeby przeprowadzania specjalnego postępowania”.
- 6 Zgodnie z art. 34 tego rozporządzenia:
„Orzeczenia nie uznaje się, jeżeli:
1) uznanie byłoby oczywiście sprzeczne z porządkiem publicznym państwa, w którym wystąpiono o uznanie;
[...]”.
- 7 Artykuł 36 wzmiankowanego rozporządzenia przewiduje:
„Orzeczenie zagraniczne nie może być w żadnym wypadku przedmiotem kontroli merytorycznej”.

Dyrektywa 89/104/EWG

8 Pierwsza dyrektywa Rady 89/104/EWG z dnia 21 grudnia 1988 r. mająca na celu zbliżenie ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do znaków towarowych (Dz.U. 1989, L 40, s. 1 – wyd. spec. w jęz. polskim, rozdz. 17, t. 1, s. 92), zmieniona Porozumieniem o Europejskim Obszarze Gospodarczym z dnia 2 maja 1992 r. (Dz.U. 1994, L 1, s. 3) (zwana dalej „dyrektywą 89/104”), została uchylona dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/95/WE z dnia 22 października 2008 r. mającą na celu zbliżenie ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do znaków towarowych (wersja skodyfikowana) (Dz.U. L 299, s. 25). Jednakże biorąc pod uwagę daty okoliczności stanu faktycznego, zastosowanie do postępowania głównego ma nadal pierwsza dyrektywa 89/104.

9 Artykuł 5 tej dyrektywy przewidywał:

„1. Rejestracja znaku towarowego pociąga za sobą przyznanie właścicielowi wyłącznych praw do tego znaku. Właściciel jest uprawniony do zakazania wszelkim osobom trzecim, które nie posiadają jego zgody, używania w obrocie handlowym:

a) oznaczenia identycznego ze znakiem towarowym dla towarów lub usług identycznych z tymi, dla których znak towarowy jest zarejestrowany;

[...]

3. Jeżeli spełnione są warunki określone w ust. 1 i 2, mogą być zabronione, między innymi, następujące działania:

a) umieszczanie oznaczenia na towarach lub na ich opakowaniach;

b) oferowanie towarów, wprowadzanie ich do obrotu lub ich magazynowanie w tym celu pod takim oznaczeniem lub oferowanie i świadczenie usług pod tym oznaczeniem;

c) przywóz lub wywóz towarów pod takim oznaczeniem;

[...]”.

10 Artykuł 7 dyrektywy 89/104, zatytułowany „Wyczerpanie praw przyznanych przez znak towarowy”, stanowił w ust. 1:

„Znak towarowy nie uprawnia właściciela do zakazania używania tego znaku w odniesieniu do towarów, które zostały wprowadzone do obrotu na terytorium [Europejskiego Obszaru Gospodarczego] pod tym znakiem towarowym przez właściciela lub za jego zgodą”.

Dyrektywa 2004/48

11 Motyw 10 dyrektywy 2004/48 wskazuje, że „ogólnym celem tej dyrektywy jest zbliżenie systemów prawnych w celu zapewnienia wysokiego, równoważnego i jednakowego poziomu bezpieczeństwa [ochrony] na rynku wewnętrznym”.

12 Motyw 22 tej samej dyrektywy precyzuje, że pośród środków, które powinny zapewnić państwa członkowskie, „[p]odstawowe znaczenie ma [niezbędne jest] też wprowadzenie środków tymczasowych zapewniających natychmiastowe zaniechanie naruszeń bez oczekiwania na decyzję o istocie sprawy [...] oraz [zapewnienie] gwarancji niezbędnych do pokrycia kosztów i szkód, na które została narażona osoba oskarżona bez uzasadnienia [poniesionych przez stronę pozwaną bez uzasadnienia]”.

- 13 Dyrektywa 2004/48 dotyczy, zgodnie z brzmieniem jej art. 1, „środków, procedur i środków naprawczych, niezbędnych do realizacji [egzekwowania] praw własności intelektualnej”, przy czym należy zaznaczyć, że zgodnie z tym samym przepisem wyrażenie „prawa własności intelektualnej” obejmuje „prawa własności przemysłowej”.
- 14 Artykuł 2 ust. 1 tej dyrektywy stanowi, że środki, procedury i środki naprawcze, które ona przewiduje, stosuje się „do wszelkich naruszeń praw własności intelektualnej określonych w prawie wspólnotowym i/lub prawie wewnętrznym zainteresowanego państwa członkowskiego”.
- 15 Zgodnie z art. 3 ust. 2 tej dyrektywy środki, procedury i środki naprawcze niezbędne do stosowania praw własności intelektualnej, które państwa członkowskie są zobowiązane przyjąć, powinny być „skuteczne, proporcjonalne i odstraszające, i stosowane w taki sposób, aby zapobiec tworzeniu ograniczeń handlu prowadzonego zgodnie z prawem i zapewnić zabezpieczenia przed ich nadużywaniem”.
- 16 W tym kontekście art. 7 ust. 1 dyrektywy 2004/48 nakłada na państwa członkowskie obowiązek zapewnienia, żeby właściwe organy sądowe mogły, pod pewnymi warunkami, „nakazać [zarządzić] szybkie i skuteczne środki tymczasowe zapewniające zachowanie dowodów dotyczących zarzucanego naruszenia”. Ten sam przepis precyzuje, że środki te mogą obejmować „zajęcie fizyczne naruszających prawo towarów”. Zgodnie z art. 9 ust. 1 lit. b) tejże dyrektywy państwa członkowskie mają obowiązek zapewnienia, żeby organy sądowe mogły, na wniosek powoda, „zarządzić zajęcie lub przekazanie towarów podejrzewanych o naruszanie prawa własności intelektualnej”. Artykuł 7 ust. 4 i art. 9 ust. 7 tej samej dyrektywy przewidują, że „jeśli [następnie] stwierdzono brak naruszenia prawa własności intelektualnej lub groźby jego naruszenia”, to organy sądowe mają prawo „na żądanie pozwanego nakazać wnioskodawcy wypłacenie pozwanemu stosownego odszkodowania za wszelkie szkody spowodowane przez te środki”.
- 17 W odniesieniu do kosztów sądowych art. 14 dyrektywy 2004/48 stanowi:
- „Państwa członkowskie zapewniają, że rozsądne i proporcjonalne koszty sądowe oraz inne wydatki poniesione przez stronę wygrywającą są pokrywane z reguły przez stronę przegrywającą, chyba że sprawiedliwość na to nie pozwala”.

Postępowanie główne i pytania prejudycjalne

- 18 Diageo Brands, z siedzibą w Amsterdamie (Niderlandy), jest właścicielem znaku towarowego „Johnny Walker”. Diageo Brands wprowadza whisky opatrzoną tym znakiem towarowym na rynek w Bułgarii za pośrednictwem lokalnego wyłącznego importera.
- 19 Simiramida, z siedzibą w Warnie (Bułgaria), prowadzi handel napojami alkoholowymi.
- 20 W dniu 31 grudnia 2007 r. do portu w Warnie dotarł z Gruzji przeznaczony dla Simiramidy kontener zawierający 12 096 butelek whisky marki „Johnny Walker”.
- 21 Spółka Diageo Brands, uznawszy, że przywóz tej partii whisky do Bułgarii bez jej zgody stanowi naruszenie praw do znaku towarowego, którego jest ona właścicielem, wystąpiła do Sofijskiego sądu rejonowego w Sofii (Bułgaria) o zgodę na przeprowadzenie zajęcia przedmiotowej partii whisky, którą to zgodę uzyskała w postanowieniu z dnia 12 marca 2008 r.
- 22 W dniu 9 maja 2008 r., po wniesieniu odwołania przez Simiramidę, Sofijski apelacyjny sąd (sąd apelacyjny w Sofii) uchylił to postanowienie.

- 23 Orzeczeniami z dnia 30 grudnia 2008 r. i 24 marca 2009 r. Wyrchoven kasacionen syd (bułgarski najwyższy sąd kasacyjny) odrzucił skargę kasacyjną wniesioną przez Diageo Brands ze względów formalnoprawnych.
- 24 W dniu 9 kwietnia 2009 r. zajęcie partii whisky dokonane na wniosek Diageo Brands zostało uchylone.
- 25 W dotyczącym istoty sprawy postępowaniu wszczętym przez Diageo Brands przeciwko Simiramidzie w przedmiocie naruszenia praw do znaku towarowego Sofijski gradski syd oddalił w dniu 11 stycznia 2010 r. żądania Diageo Brands. Sąd ten orzekł, że z rozstrzygającego zagadnienie prawne orzeczenia Wyrchoven kasacionen syd z dnia 15 czerwca 2009 r. wynika, iż przywóz do Bułgarii produktów, które zostały wprowadzone do obrotu za zgodą właściciela danego znaku towarowego poza Europejskim Obszarem Gospodarczym (EOG), nie stanowi w Bułgarii naruszenia praw do tego znaku. Sofijski gradski syd uznał się – na podstawie bułgarskiego prawa procesowego – za związany tym orzeczeniem rozstrzygającym zagadnienie prawne.
- 26 Spółka Diageo Brands nie wniosła środka odwoławczego od wyroku Sofijski gradski syd z dnia 11 stycznia 2010 r., który to wyrok stał się prawomocny.
- 27 W postępowaniu głównym Simiramida żąda przed sądami niderlandzkimi zasądzenia od Diageo Brands odszkodowania w wysokości ponad 10 mln EUR tytułem naprawienia szkody jakoby przez nią poniesionej w wyniku dokonanego na wniosek Diageo Brands zajęcia. Simiramida opiera swoje żądanie na stwierdzeniu bezprawności tego zajęcia w wyroku Sofijski gradski syd z dnia 11 stycznia 2010 r. Na swoją obronę spółka Diageo Brands podniosła, że wyrok tego sądu nie może zostać uznany w Niderlandach z powodu oczywistej sprzeczności z niderlandzkim porządkiem publicznym w rozumieniu art. 34 pkt 1 rozporządzenia nr 44/2001. Uważa ona, że Sofijski gradski syd dokonał oczywiście błędnego zastosowania prawa Unii, ponieważ oparł się na obarczonym błędem rozstrzygającym zagadnienie prawne orzeczeniu Wyrchoven kasacionen syd z dnia 15 czerwca 2009 r., z naruszeniem spoczywającego na tym sądzie obowiązku zwrócenia się z pytaniem prejudycjalnym.
- 28 Orzeczeniem z dnia 2 marca 2011 r. Rechtbank Amsterdam (sąd pierwszej instancji w Amsterdamie) przychylił się do argumentacji Diageo Brands i oddalił żądanie Simiramidy.
- 29 W wyniku odwołania Simiramidy orzeczeniem z dnia 5 czerwca 2012 r. Gerechtshof te Amsterdam (sąd apelacyjny w Amsterdamie) zmienił wyrok Rechtbank Amsterdam i orzekł, że orzeczenie Sofijski gradski syd z dnia 11 stycznia 2010 r. powinno zostać uznane w Niderlandach; nie wydał on jednakże rozstrzygnięcia w przedmiocie żądania odszkodowania.
- 30 W tej sytuacji Hoge Raad der Nederlanden (sąd najwyższy Niderlandów), do którego spółka Diageo Brands wniosła skargę kasacyjną na orzeczenie Gerechtshof te Amsterdam, postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:
- „1) Czy art. 34 pkt 1 rozporządzenia nr 44/2001 należy interpretować w ten sposób, że zakres zastosowania tej podstawy odmowy uznania orzeczenia obejmuje również przypadki, w których orzeczenie sądu państwa członkowskiego pochodzenia jest oczywiście sprzeczne z prawem Unii i sąd ten zdał sobie z tego sprawę?
- 2 a) Czy art. 34 pkt 1 rozporządzenia nr 44/2001 należy interpretować w ten sposób, że skutecznemu powołaniu się na tę podstawę odmowy uznania orzeczenia stoi na przeszkodzie okoliczność, że strona postępowania, która powołała się na tę podstawę odmowy uznania orzeczenia, nie wyczerpała dostępnych środków odwoławczych w państwie członkowskim pochodzenia orzeczenia?

b) Jeżeli na pytanie drugie lit. a) należy udzielić odpowiedzi twierdzącej, to czy sytuacja ulegnie zmianie, jeżeli wniesienie środka zaskarżenia w państwie pochodzenia orzeczenia było bezcelowe, ponieważ należy przyjąć, że nie doprowadziłoby to do wydania innego rozstrzygnięcia?

3) Czy art. 14 dyrektywy 2004/48 należy interpretować w ten sposób, że zakres zastosowania tego przepisu obejmuje również koszty poniesione przez strony postępowania w związku z toczącym się w państwie członkowskim postępowaniem w przedmiocie żądania odszkodowawczego, jeżeli żądanie i obrona przed tym żądaniem dotyczą podnoszonej odpowiedzialności strony pozwanej z tytułu zajęcia oraz oświadczeń dokonanych w celu egzekwowania jej prawa do znaku towarowego w innym państwie członkowskim, a w kontekście tym powstaje kwestia uznania wyroku sądu tego drugiego państwa członkowskiego w pierwszym państwie członkowskim?”.

W przedmiocie wniosku o otwarcie ustnego etapu postępowania na nowo

- 31 W związku z tym, że ustny etap postępowania został zamknięty w dniu 3 marca 2015 r. po przedstawieniu opinii rzecznika generalnego, pismem z dnia 6 marca 2015 r., złożonym w sekretariacie Trybunału w dniu 20 marca 2015 r., spółka Diageo Brands złożyła wniosek o otwarcie ustnego etapu postępowania na nowo.
- 32 W uzasadnieniu tego wniosku Diageo Brands podnosi w pierwszej kolejności, że w pkt 27 i nast. opinii rzecznik generalny podał w wątpliwość trafność założeń, na których Hoge Raad der Nederlanden oparł swoje postanowienie odsyłające, a mianowicie, po pierwsze, że z rozstrzygającego zagadnienie prawne orzeczenia Wyrchoven kasacionen syd z dnia 15 czerwca 2009 r., utrzymanego w mocy drugim orzeczeniem z dnia 26 kwietnia 2012 r., jak również z wyroku Sofijski gradski syd wynika oczywiste i świadome naruszenie podstawowej zasady prawa Unii i że, po drugie, wniesienie środka odwoławczego do Wyrchoven kasacionen syd było dla Diageo Brands bezcelowe. Zdaniem tej spółki w sytuacji, w której Trybunał uznałby, że trafność tych założeń może jeszcze stanowić przedmiot dyskusji pomiędzy stronami, dyskusja ta powinna spełniać wymogi podstawowej zasady kontradiktoryjności ustanowionej w art. 6 europejskiej Konwencji praw człowieka i podstawowych wolności, podpisanej w Rzymie w dniu 4 listopada 1950 r., a także w art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej.
- 33 W drugiej kolejności spółka Diageo Brands podnosi, że nie miała ona okazji przedstawienia uwag w przedmiocie niektórych dokumentów przedstawionych przez Komisję na rozprawie.
- 34 W kwestii tej należy przypomnieć, że Trybunał może, zgodnie z art. 83 regulaminu postępowania przed Trybunałem, w każdej chwili, po zapoznaniu się ze stanowiskiem rzecznika generalnego, postanowić o otwarciu ustnego etapu postępowania na nowo, w szczególności jeśli uzna, że okoliczności zawisłej przed nim sprawy nie są wystarczająco wyjaśnione, lub jeśli po zamknięciu tego etapu strona przedstawiła nowy fakt mogący mieć decydujące znaczenie dla rozstrzygnięcia Trybunału, lub też jeśli sprawa ma zostać rozstrzygnięta na podstawie argumentu, który nie był przedmiotem dyskusji między stronami lub podmiotami określonymi w art. 23 statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (zob. wyrok Komisja/Parker Hannifin Manufacturing i Parker-Hannifin, C-434/13 P, EU:C:2014:2456, pkt 27 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 35 W niniejszej sprawie po wysłuchaniu rzecznika generalnego Trybunał uznaje, że posiada on wystarczającą wiedzę, by sprawy te rozstrzygnąć, oraz że podstawą rozstrzygnięcia nie będą argumenty, które nie byłyby przedmiotem dyskusji pomiędzy stronami. Założenia, na których oparł swoje rozumowanie sąd odsyłający i do których nawiązuje Diageo Brands, zostały bowiem przywołane i stanowiły przedmiot kontradiktoryjnej dyskusji w toku rozprawy.

- 36 Jeżeli chodzi o dokumenty przedstawione przez Komisję na rozprawie, należy stwierdzić, że nie zostały one wpisane do rejestru i nie należą do akt sprawy.
- 37 Ponadto należy przypomnieć, że zgodnie z art. 252 akapit drugi TFUE zadaniem rzecznika generalnego jest publiczne przedstawianie, przy zachowaniu całkowitej bezstronności i niezależności, uzasadnionych opinii w sprawach, które zgodnie ze statutem Trybunału wymagają jego zaangażowania. Trybunał nie jest jednak związany ani opinią rzecznika generalnego, ani jej uzasadnieniem (zob. wyrok Komisja/Parker Hannifin Manufacturing i Parker-Hannifin, C-434/13 P, EU:C:2014:2456, pkt 29 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 38 W związku z powyższym wniosek o otwarcie procedury ustnej na nowo należy oddalić.

W przedmiocie pytań prejudycjalnych

W przedmiocie pytań pierwszego i drugiego

- 39 Poprzez swoje pytania, które należy rozpatrzyć łącznie, sąd odsyłający pyta w istocie, czy okoliczność, iż orzeczenie sądu państwa członkowskiego jest oczywiście sprzeczne z prawem Unii i zostało wydane z naruszeniem gwarancji proceduralnych, stanowi podstawę odmowy uznania na podstawie art. 34 ust. 1 rozporządzenia nr 44/2001. Sąd odsyłający dąży ponadto do ustalenia, czy w takim kontekście sąd państwa członkowskiego, w którym wystąpiono o uznanie, powinien brać pod uwagę okoliczność, że osoba, która sprzeciwia się uznaniu tego orzeczenia, nie wyczerpała środków odwoławczych przysługujących jej zgodnie z prawem państwa pochodzenia orzeczenia.

Uwagi wstępne

- 40 Tytułem wstępu należy przypomnieć, że zasada wzajemnego zaufania między państwami członkowskimi, która w prawie Unii ma fundamentalne znaczenie, wymaga, w szczególności w odniesieniu do przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, by każde z tych państw uznawało – z zastrzeżeniem wyjątkowych okoliczności – iż wszystkie inne państwa członkowskie przestrzegają prawa Unii, a zwłaszcza praw podstawowych uznanych w tym prawie (zob. podobnie opinia Trybunału 2/13, EU:C:2014:2454, pkt 191 i przytoczone tam orzecznictwo). Jak wynika z motywu 16 rozporządzenia nr 44/2001, system uznawania i wykonalności orzeczeń, który rozporządzenie to przewiduje, opiera się właśnie na wzajemnym zaufaniu do wymiaru sprawiedliwości w Unii. Zaufanie takie wymaga, aby orzeczenia sądowe wydawane w jednym państwie członkowskim były uznawane w innym państwie członkowskim z mocy prawa (zob. wyrok flyLAL-Lithuanian Airlines, C-302/13, EU:C:2014:2319, pkt 45).
- 41 W ramach tego systemu art. 34 rozporządzenia nr 44/2001, który określa podstawy, jakie mogą zostać powołane w ramach sprzeciwu wobec uznania orzeczenia, należy interpretować w sposób ścisły, jako że stanowi on przeszkodę w realizacji jednego z podstawowych celów wspomnianego rozporządzenia. Co się dotyczy konkretnie klauzuli porządku publicznego, o której mowa w art. 34 pkt 1 tego rozporządzenia, powoływanie się na nią powinno mieć miejsce jedynie w wyjątkowych przypadkach (zob. wyrok Apostolides, C-420/07, EU:C:2009:271, pkt 55 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 42 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału, o ile na mocy zastrzeżenia zawartego w art. 34 pkt 1 rozporządzenia nr 44/2001 państwa członkowskie mają, co do zasady, swobodę określania wymogów swojego porządku publicznego zgodnie z własnymi koncepcjami krajowymi, o tyle wyznaczenie granic tego pojęcia następuje w drodze wykładni tego rozporządzenia. W związku z tym, chociaż do Trybunału nie należy ustalanie, jakie elementy obejmuje porządek publiczny państwa członkowskiego, należy do niego jednak kontrolowanie, w jakich granicach sąd państwa członkowskiego może

powoływać się na to pojęcie, gdy odmawia uznania orzeczenia wydanego przez sąd innego państwa członkowskiego (zob. wyrok *flyLAL-Lithuanian Airlines*, C-302/13, EU:C:2014:2319, pkt 47 i przytoczone tam orzecznictwo).

- 43 W tym względzie należy podnieść, że poprzez wprowadzenie zakazu kontroli merytorycznej orzeczenia zagranicznego art. 36 rozporządzenia nr 44/2001 stoi na przeszkodzie temu, by sąd państwa, w którym wystąpiono o uznanie, odmówił uznania tego orzeczenia jedynie z powodu istnienia różnicy między normą prawną zastosowaną przez sąd państwa pochodzenia orzeczenia a normą, jaką zastosowałby sąd państwa, w którym wystąpiono o uznanie, gdyby to on orzekał w sprawie. Sądowi tego państwa nie wolno także badać prawidłowości oceny prawnej ani oceny stanu faktycznego dokonanej przez sąd państwa pochodzenia orzeczenia (zob. wyrok *flyLAL-Lithuanian Airlines*, C-302/13, EU:C:2014:2319, pkt 48 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 44 Powoływanie się na klauzulę porządku publicznego zawartą w art. 34 pkt 1 rozporządzenia nr 44/2001 jest dopuszczalne jedynie w przypadku, gdy uznanie orzeczenia wydanego w innym państwie członkowskim naruszałoby w sposób niedopuszczalny porządek prawny państwa członkowskiego, w którym wystąpiono o uznanie, ponieważ naruszałoby jedną z zasad podstawowych. Zakaz kontroli merytorycznej orzeczenia wydanego w innym państwie członkowskim będzie zatem przestrzegany, jeżeli naruszenie będzie stanowić oczywiste naruszenie normy prawnej uważanej za zasadniczą dla porządku prawnego państwa członkowskiego, w którym wystąpiono o uznanie, lub prawa uznanego za podstawowe w tym porządku prawnym (zob. wyrok *flyLAL-Lithuanian Airlines*, C-302/13, EU:C:2014:2319, pkt 49 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 45 To w świetle tych rozważań należy zbadać, czy elementy wskazane przez sąd odsyłający są tego rodzaju, że można ustalić, iż uznanie orzeczenia *Sofijski gradski syd* z dnia 11 stycznia 2010 r. stanowiłoby oczywiste naruszenie niderlandzkiego porządku prawnego w rozumieniu art. 34 ust. 1 rozporządzenia nr 44/2001.
- 46 Elementy te dotyczą naruszenia, w tym orzeczeniu, normy prawa materialnego oraz naruszenia, w ramach procedury, która doprowadziła do wydania owego orzeczenia, gwarancji proceduralnych.

W przedmiocie naruszenia normy prawa materialnego zawartej w art. 5 dyrektywy 89/104

- 47 W sprawie stanowiącej przedmiot postępowania głównego sąd odsyłający opiera się na założeniu, że uznając w orzeczeniu z dnia 11 stycznia 2010 r., iż przywóz do Bułgarii produktów, które zostały wprowadzone do obrotu poza EOG za zgodą właściciela spornego znaku towarowego, nie stanowi naruszenia praw do tego znaku towarowego, *Sofijski gradski syd* zastosował w oczywiste błędny sposób art. 5 ust. 3 dyrektywy 89/104.
- 48 W tym kontekście należy zauważyć, po pierwsze, że okoliczność, iż oczywisty błąd, który miałyby popełnić sąd państwa pochodzenia orzeczenia, dotyczy, tak jak w postępowaniu głównym, normy prawa Unii, a nie normy prawa wewnętrznego, nie zmienia warunków powołania się na klauzulę porządku publicznego w rozumieniu art. 34 ust. 1 rozporządzenia nr 44/2001. Do sądu krajowego należy bowiem zapewnienie z taką samą skutecznością ochrony praw gwarantowanych w krajowym porządku prawnym i praw gwarantowanych w porządku prawnym Unii (zob. podobnie wyrok *Renault*, C-38/98, EU:C:2000:225, pkt 32).
- 49 Następnie należy przypomnieć, że państwo członkowskie, w którym wystąpiono o uznanie, nie może jednakże, nie powodując podważenia celu rozporządzenia nr 44/2001, odmówić uznania orzeczenia pochodzącego z innego państwa członkowskiego tylko dlatego, że uzna, iż w orzeczeniu tym prawo krajowe lub prawo Unii zostało niewłaściwie zastosowane. Należy raczej stwierdzić, że w takich przypadkach system środków odwoławczych istniejący w każdym państwie członkowskim, uzupełniony

mechanizmem odesłania prejudycjalnego przewidzianego w art. 267 TFUE, stanowi dla jednostek wystarczające zabezpieczenie (zob. podobnie wyrok Apostolides, C-420/07, EU:C:2009:271, pkt 60 i przytoczone orzecznictwo).

- 50 I tak, na klauzulę porządku publicznego można powołać się tylko w zakresie, w jakim określone naruszenie prawa oznaczałoby, że uznanie orzeczenia w państwie członkowskim, w którym o nie wystąpiono, powodowałoby oczywiste naruszenie zasadniczej normy prawnej porządku prawnego Unii, a zatem porządku prawnego tego państwa członkowskiego.
- 51 Jednakże – jak podniósł rzecznik generalny w pkt 52 opinii – przepis prawa materialnego, którego dotyczy spór w postępowaniu głównym, a mianowicie art. 5 ust. 3 dyrektywy 89/104, należy do dyrektywy wprowadzającej minimalną harmonizację oraz mającej na celu zbliżenie ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do znaków towarowych. O ile prawdą jest, że poszanowanie praw przyznanych przez art. 5 tej dyrektywy właścicielowi znaku towarowego, tak jak i prawidłowe stosowanie przepisów dotyczących wyczerpania tych praw, przewidzianych w art. 7 tejże dyrektywy, mają bezpośredni wpływ na funkcjonowanie rynku wewnętrznego, o tyle nie można z tego wyprowadzać wniosku, iż błąd we wdrażaniu tych przepisów naruszałby w sposób niedopuszczalny porządek prawny Unii, ponieważ naruszałby jedną z jego zasad podstawowych.
- 52 Przeciwnie, należy stwierdzić, że sama tylko okoliczność, iż orzeczenie wydane przez Sofijski gradski syd w dniu 11 stycznia 2010 r. jest zdaniem sądu państwa członkowskiego, do którego wystąpiono o uznanie, obarczone błędem dotyczącym zastosowania do okoliczności tego przypadku przepisów regulujących prawa właściciela znaku towarowego, takich jak przewidziane w dyrektywie 89/104, nie może uzasadnić tego, że orzeczenie to nie zostanie uznane w państwie członkowskim, w którym o to wniesiono, ponieważ błąd ów nie stanowi naruszenia zasadniczej normy prawnej porządku prawnego Unii, a zatem porządku prawnego tego państwa członkowskiego.

W przedmiocie naruszenia gwarancji proceduralnych

- 53 W niniejszej sprawie sąd odsyłający podkreśla, że błąd popełniony jego zdaniem przez Sofijski gradski syd wynika z rozstrzygającego zagadnienie prawne orzeczenia Wyrchoven kasacionen syd z dnia 15 czerwca 2009 r., w którym to orzeczeniu ów sąd dokonał, w opinii sądu odsyłającego, oczywiście błędnej wykładni art. 5 ust. 3 dyrektywy 89/104, mającej jednakże charakter wiążący dla wszystkich sądów krajowych niższej instancji. Sąd odsyłający dodaje, że według wszelkiego prawdopodobieństwa Wyrchoven kasacionen syd nie mógł nie zdawać sobie sprawy z oczywistej błędności tej wykładni, ponieważ kilku członków tego sądu wyraziło wobec tejże wykładni votum separatum.
- 54 W odniesieniu do tego zagadnienia należy zauważyć, że zgodnie z normami proceduralnymi obowiązującymi w Bułgarii sama okoliczność, iż kilku członków Wyrchoven kasacionen syd wyraziło w przywoływanym orzeczeniu rozstrzygającym zagadnienie prawne votum separatum wobec decyzji większości składu orzekającego, nie może być uważana za dowód świadomej woli tej większości sędziów zmierzającej do naruszenia prawa Unii, lecz należy postrzegać ją jako odzwierciedlenie dyskusji, do której zgodnie z prawem mogło doprowadzić badanie złożonej kwestii prawnej.
- 55 Ponadto należy zauważyć, że w swoich uwagach pisemnych przedstawionych Trybunałowi Komisja wskazuje, iż w ramach postępowania w przedmiocie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, które wszczęła wobec Republiki Bułgarii, zbadała zgodność z prawem Unii rozstrzygających zagadnienie prawne orzeczeń Wyrchoven kasacionen syd z dnia 15 czerwca 2009 r. i 26 kwietnia 2012 r. Komisja dodaje, że analiza dokonana w ramach tego badania doprowadziła do stwierdzenia przez nią, że te dwa orzeczenia są zgodne z prawem Unii, i do zakończenia postępowania o stwierdzenie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego.

- 56 Owe rozbieżności interpretacyjne, w przedmiocie których Trybunał nie może wypowiedzieć się w ramach niniejszego postępowania, wskazują co najmniej na to, że Wyrchoven kasacionen syd nie można zarzucać popełnienia i narzucenia sądom niższych instancji oczywistego naruszenia przepisów prawa Unii.
- 57 Jak wskazuje sąd odsyłający, spółka Diageo Brands podnosi ponadto naruszenie przez bułgarskie sądy zasady współpracy między sądami krajowymi a Trybunałem, która to zasada oznacza jej zdaniem obowiązek wystąpienia z pytaniem prejudycjalnym i stanowi szczególny wyraz zasady lojalnej współpracy pomiędzy państwami członkowskimi, wyrażonej w art. 4 ust. 3 TUE.
- 58 W kwestii tej należy w pierwszej kolejności zauważyć, że Sofijski gradski syd, który wydał orzeczenie, o którego uznanie wystąpiono, jest sądem pierwszej instancji, którego wyroki podlegają zaskarżeniu na podstawie prawa wewnętrznego. W konsekwencji, zgodnie z art. 267 akapit drugi TFUE, sąd ten ma możliwość, ale nie obowiązek, wystąpienia z pytaniem prejudycjalnym do Trybunału.
- 59 Następnie należy przypomnieć, że system ustanowiony na mocy art. 267 TFUE w celu zapewnienia spójności wykładni prawa Unii w państwach członkowskich ustanawia bezpośrednią współpracę między Trybunałem a sądami krajowymi w drodze postępowania wszczynanego bez inicjatywy stron. Odesłanie prejudycjalne opiera się bowiem na dialogu pomiędzy sądami, którego podjęcie zależy wyłącznie od dokonanej przez sąd krajowy oceny istotnego znaczenia i konieczności takiego odesłania (wyrok Kelly, C-104/10, EU:C:2011:506, pkt 62, 63 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 60 Z tego wynika, że nawet przy założeniu, iż kwestia interpretacji art. 5 ust. 3 dyrektywy 89/104 została podniesiona przed Sofijski gradski syd, sąd ten nie miał obowiązku wystąpienia do Trybunału z dotyczącym tego przepisu pytaniem prejudycjalnym.
- 61 W tym kontekście należy zauważyć, że zgodnie z informacjami przedstawionymi Trybunałowi orzeczenie Sofijski gradski syd z dnia 11 stycznia 2010 r. mogło być zostać zaskarżone.
- 62 Jak wynika jednakże z postanowienia odsyłającego, spółka Diageo Brands nie wyczerpała przyznanych jej w prawie krajowym środków odwoławczych od tego orzeczenia. W uzasadnieniu tego zaniechania Diageo Brands podnosi, że wniesienie środka odwoławczego byłoby bezcelowe, ponieważ nie doprowadziłoby to do wydania przez sądy wyższej instancji innego rozstrzygnięcia. Sąd odsyłający uważa to twierdzenie za niepozbawione zasadności.
- 63 W kwestii tej należy podnieść, co zostało przypomniane w pkt 40 niniejszego wyroku, że przewidziany przez rozporządzenie nr 44/2001 system uznawania i wykonywania orzeczeń opiera się na wzajemnym zaufaniu do wymiaru sprawiedliwości w Unii. Państwa członkowskie obdarzają tym zaufaniem wzajemnie swoje systemy prawne i swoje organy sądowe, co pozwala uznać, że w przypadku błędnego zastosowania prawa krajowego lub prawa Unii system środków odwoławczych istniejący w każdym państwie członkowskim, uzupełniony mechanizmem odesłania prejudycjalnego przewidzianego w art. 267 TFUE, stanowi dla jednostek wystarczające zabezpieczenie (zob. pkt 49 niniejszego wyroku).
- 64 Z tego wynika, że rozporządzenie nr 44/2001 należy interpretować w ten sposób, że opiera się ono na podstawowym założeniu, iż co do zasady podmioty prawa są zobowiązane do wykorzystania wszystkich dostępnych środków odwoławczych przewidzianych w prawie państwa członkowskiego pochodzenia orzeczenia. Jak podniósł rzecznik generalny w pkt 64 opinii, jeśli oczywiście nie zaistnieją wyjątkowe okoliczności utrudniające lub uniemożliwiające skorzystanie ze środków odwoławczych w państwie członkowskim pochodzenia orzeczenia, podmioty prawa powinny wykorzystać w tym państwie członkowskim wszystkie dostępne środki odwoławcze, aby uniknąć naruszenia porządku publicznego na wcześniejszym stadium. Jest to tym istotniejsze w sytuacji, gdy zarzucane naruszenie porządku publicznego miałyby wynikać, tak jak w postępowaniu głównym, z podnoszonego naruszenia prawa Unii.

- 65 Jeżeli chodzi o okoliczności przywołane przez spółkę Diageo Brands w postępowaniu głównym dla uzasadnienia zaniechania wniesienia środków odwoławczych, które jej przysługiwały, należy zauważyć, po pierwsze, że z akt sprawy wynika, iż nie można wykluczyć, że w orzeczeniu z dnia 11 stycznia 2010 r. Sofijski gradski syd dokonał błędnego zastosowania rozstrzygającego zagadnienie prawne orzeczenia Wyrchoven kasacionen syd z dnia 15 czerwca 2009 r. Gdyby jednak spółka Diageo Brands wniosła apelację od tego orzeczenia, błąd ten, zakładając, że został rzeczywiście popełniony, mógłby zostać skorygowany przez sąd apelacyjny. W każdym razie w przypadku wątpliwości co do zasadności wykładni dokonanej przez Wyrchoven kasacionen syd sąd apelacyjny miałby możliwość wystąpienia do Trybunału z pytaniem prejudycjalnym dotyczącym wykładni przepisu prawa Unii, którego dotyczyła owa interpretacja (zob. podobnie wyrok Elczinow, C-173/09, EU:C:2010:581, pkt 27).
- 66 W drugiej kolejności, jeśli następnie wniesiona zostałaby skarga kasacyjna do Wyrchoven kasacionen syd, sąd ów, jako ten, którego wyroki nie podlegają zaskarżeniu przed sądami krajowymi w rozumieniu art. 267 akapit trzeci TFUE, byłby co do zasady zobowiązany do wystąpienia do Trybunału w momencie powstania wątpliwości co do wykładni dyrektywy 89/104 (zob. podobnie wyrok Köbler, C-224/01, EU:C:2003:513, pkt 35). Nieuzasadnione zaniechanie wywiązania się z tego obowiązku przez tenże sąd prowadziłoby do powstania odpowiedzialności Republiki Bułgarii zgodnie z odpowiednimi zasadami określonymi w orzecznictwie Trybunału (wyrok Köbler, C-224/01, EU:C:2003:513, pkt 50, 59).
- 67 W tej sytuacji nie wydaje się, by sądy bułgarskie naruszyły w oczywisty sposób zasadę współpracy między sądami krajowymi a Trybunałem ani by spółka Diageo Brands była pozbawiona ochrony gwarantowanej przez system środków odwoławczych stosowany w tymże państwie członkowskim, uzupełniony mechanizmem odesłania prejudycjalnego przewidzianym w art. 267 TFUE.
- 68 W świetle wszystkich powyższych rozważań na pytania pierwsze i drugie należy odpowiedzieć, że art. 34 pkt 1 rozporządzenia nr 44/2001 należy interpretować w ten sposób, że okoliczność, iż orzeczenie wydane w państwie członkowskim jest sprzeczne z prawem Unii, nie usprawiedliwia nieuznania tego orzeczenia w innym państwie członkowskim, z tego powodu, że narusza ono porządek publiczny tego drugiego państwa, gdy powoływane naruszenie prawa nie stanowi oczywistego naruszenia zasadniczej normy porządku prawnego Unii, a zatem porządku prawnego państwa członkowskiego, w którym wystąpiono o uznanie, lub prawa uznanego za podstawowe w tych porządkach prawnych. Błędne zastosowanie przepisu takiego jak art. 5 ust. 3 dyrektywy 89/104 nie stanowi takiego naruszenia.

Dokonując oceny ewentualnego istnienia oczywistego naruszenia porządku publicznego państwa, w którym wystąpiono o uznanie, sąd tego państwa członkowskiego musi mieć na uwadze okoliczność – chyba że zaistnieją wyjątkowe okoliczności utrudniające lub uniemożliwiające skorzystanie ze środków odwoławczych w państwie członkowskim pochodzenia orzeczenia – że podmioty prawa są zobowiązane do wyczerpania wszystkich środków odwoławczych przysługujących im w tym państwie członkowskim, aby uniknąć takiego naruszenia na wcześniejszym etapie.

W przedmiocie pytania trzeciego

- 69 Poprzez to pytanie sąd odsyłający pyta w istocie, czy art. 14 dyrektywy 2004/48, zgodnie z którym strona przegrywająca z reguły pokrywa koszty poniesione przez stronę wygrywającą, należy interpretować w ten sposób, że zakres zastosowania tego przepisu obejmuje również koszty poniesione przez strony postępowania w związku z toczącym się w państwie członkowskim postępowaniem w przedmiocie żądania odszkodowawczego z tytułu szkody spowodowanej zajęciem w innym państwie członkowskim, które to postępowanie ma na celu zapobieżenie naruszeniu prawa własności intelektualnej, jeżeli w ramach tego postępowania w przedmiocie odszkodowania powstaje kwestia uznania wydanego w tym innym państwie wyroku stwierdzającego niezgodność z prawem tego zajęcia.

- 70 Aby odpowiedzieć na to pytanie, należy ustalić, czy postępowanie główne jest objęte zakresem zastosowania dyrektywy 2004/48.
- 71 Jak wskazuje motyw 10 dyrektywy 2004/48, ogólnym jej celem jest zbliżenie systemów prawnych państw członkowskich w zakresie środków egzekwowania praw własności intelektualnej w celu zapewnienia wysokiego, równoważnego i jednakowego poziomu ochrony własności intelektualnej na rynku wewnętrznym.
- 72 W tym celu dyrektywa 2004/48, zgodnie z brzmieniem jej art. 1, dotyczy środków, procedur i środków naprawczych niezbędnych do egzekwowania praw własności intelektualnej. Artykuł 2 ust. 1 tej dyrektywy precyzuje, że środki, procedury i środki naprawcze stosuje się do wszelkich naruszeń praw własności intelektualnej określonych w prawie Unii lub prawie wewnętrznym zainteresowanego państwa członkowskiego.
- 73 Trybunał orzekł już w przeszłości, że przepisy dyrektywy 2004/48 nie regulują wszystkich aspektów związanych z prawami własności intelektualnej, lecz odnoszą się jedynie do tych aspektów, które są nierozłącznie związane, po pierwsze, z ochroną [egzekwowaniem] praw własności intelektualnej, a po drugie, z naruszeniem tych praw, ponieważ ustanawiają skuteczne środki prawne służące zapobieganiu naruszeniom, ich zaniechaniu lub zadośćuczynieniu za każde naruszenie istniejącego prawa własności intelektualnej (zob. wyrok ACI Adam BV i in., C-435/12, EU:C:2014:254, pkt 61 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 74 Ze środków, procedur i środków naprawczych przewidzianych przez dyrektywę 2004/48 wynika, że środki prawne służące zapewnieniu ochrony praw własności intelektualnej są uzupełniane bezpośrednio z nimi związanymi powództwami o odszkodowanie. I tak, podczas gdy art. 7 ust. 1 i art. 9 ust. 1 tej dyrektywy przewidują środki tymczasowe i zabezpieczające, których przeznaczeniem jest, w szczególności, zapobieganie możliwym dalszym naruszeniom prawa własności intelektualnej, które obejmują w szczególności zajęcie towarów, co do których istnieje podejrzenie, że naruszają prawa własności intelektualnej, art. 7 ust. 4 i art. 9 ust. 3 tej dyrektywy przewidują z kolei środki umożliwiające pozwanemu wytoczenie powództwa odszkodowawczego z tytułu szkody, gdyby później okazało się, że nie doszło do naruszenia prawa własności intelektualnej lub że nie istniała groźba jego naruszenia. Jak wynika z motywu 22 tej samej dyrektywy, owe środki służące uzyskaniu odszkodowania stanowią gwarancje uznane przez prawodawcę za niezbędne dla zrównoważenia szybkich i skutecznych środków tymczasowych, które prawodawca przewidział.
- 75 W niniejszej sprawie postępowanie główne, mające za przedmiot naprawienie szkody spowodowanej przez zajęcie w pierwszej kolejności zarządzane przez organy sądowe jednego państwa członkowskiego w celu zapobieżenia dalszym naruszeniom prawa własności intelektualnej, następnie uchylone przez te same organy w oparciu o uzasadnienie, iż istnienie takiego naruszenia nie zostało ustalone, stanowi następstwo powództwa podmiotu prawa własności intelektualnej mającego na celu uzyskanie zasądzenia ze skutkiem natychmiastowym środka, który umożliwił mu, bez konieczności oczekiwania na wydanie decyzji co do istoty sprawy, zapobieżenie wszelkim ewentualnym naruszeniom przysługującego mu prawa. Takie powództwo odszkodowawcze odpowiada gwarancjom przewidzianym przez dyrektywę 2004/48 na rzecz pozwanego, równoważąc przyjęcie środków tymczasowych, które naruszyły jego interesy.
- 76 Z tego wynika, że postępowanie takie jak to toczące się w postępowaniu głównym należy uznać za objęte zakresem zastosowania dyrektywy 2004/48.
- 77 Co się tyczy art. 14 dyrektywy 2004/48, Trybunał orzekł już, że przepis ten ma na celu wzmocnienie poziomu ochrony własności intelektualnej poprzez zapobieżenie temu, by strona poszkodowana nie była odwodzona od wszczęcia postępowania sądowego mającego na celu ochronę jej praw (zob. wyrok Realchemie Nederland, C-406/09, EU:C:2011:668, pkt 48).

- 78 Mając na uwadze powyżej opisany cel oraz szerokie i ogólne sformułowanie art. 14 dyrektywy 2004/48, który odnosi się do „strony wygrywającej” oraz „strony przegrywającej”, i nie wprowadzając ograniczenia co do rodzaju postępowania, do którego zastosowanie znajduje ustanowiona przez ten przepis zasada, należy uznać, że przepis ten stosuje się do kosztów sądowych poniesionych w ramach wszelkich postępowań objętych zakresem zastosowania tej dyrektywy.
- 79 W tym kontekście okoliczność, że w postępowaniu głównym ocena uzasadnionego bądź nieuzasadnionego charakteru spornego zajęcia prowadzi do powstania kwestii uznania, względnie odmowy uznania orzeczenia wydanego przez inne państwo członkowskie, jest bez znaczenia. Kwestia ta ma bowiem charakter akcesoryjny i nie prowadzi do zmiany przedmiotu postępowania.
- 80 W świetle całokształtu powyższych rozważań na pytanie trzecie należy odpowiedzieć, iż art. 14 dyrektywy 2004/48 należy interpretować w ten sposób, że zakres zastosowania tego przepisu obejmuje koszty sądowe poniesione przez strony postępowania w związku z toczącym się w jednym państwie członkowskim postępowaniem w przedmiocie żądania odszkodowawczego z tytułu szkody spowodowanej zajęciem w innym państwie członkowskim, które to postępowanie ma na celu zapobieżenie naruszeniu prawa własności intelektualnej, jeżeli w ramach tego postępowania w przedmiocie odszkodowania powstaje kwestia uznania wydanego w tym innym państwie członkowskim wyroku stwierdzającego niezgodność z prawem tego zajęcia.

W przedmiocie kosztów

- 81 Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (pierwsza izba) orzeka, co następuje:

- 1) **Artykuł art. 34 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001 z dnia 22 grudnia 2000 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych należy interpretować w ten sposób, że okoliczność, iż orzeczenie wydane w państwie członkowskim jest sprzeczne z prawem Unii, nie usprawiedliwia nieuznania tego orzeczenia w innym państwie członkowskim z tego powodu, że narusza ono porządek publiczny tego drugiego państwa, gdy powoływane naruszenie prawa nie stanowi oczywistego naruszenia zasadniczej normy porządku prawnego Unii, a zatem porządku prawnego państwa członkowskiego, w którym wystąpiono o uznanie, lub prawa uznanego za podstawowe w tych porządkach prawnych. Błędne zastosowanie przepisu takiego jak art. 5 ust. 3 dyrektywy 89/104 nie stanowi takiego naruszenia.**

Dokonując oceny ewentualnego istnienia oczywistego naruszenia porządku publicznego państwa, w którym wystąpiono o uznanie, sąd tego państwa członkowskiego musi mieć na uwadze okoliczność – chyba że zaistnieją wyjątkowe okoliczności utrudniające lub uniemożliwiające skorzystanie ze środków odwoławczych w państwie członkowskim pochodzenia orzeczenia – że podmioty prawa są zobowiązane do wyczerpania wszystkich środków odwoławczych przysługujących im w tym państwie członkowskim, aby uniknąć takiego naruszenia na wcześniejszym etapie.

- 2) **Artykuł 14 dyrektywy 2004/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie egzekwowania praw własności intelektualnej należy interpretować w ten sposób, że zakres zastosowania tego przepisu obejmuje koszty sądowe poniesione przez strony postępowania w związku z toczącym się w jednym państwie członkowskim postępowaniem w przedmiocie żądania odszkodowawczego z tytułu szkody spowodowanej**

zajęciem w innym państwie członkowskim, które to postępowanie ma na celu zapobieżenie naruszeniu prawa własności intelektualnej, jeżeli w ramach tego postępowania w przedmiocie odszkodowania powstaje kwestia uznania wydanego w tym innym państwie członkowskim wyroku stwierdzającego niezgodność z prawem tego zajęcia.

Podpisy